

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků

Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1. 9. 2016 přináší mimo jiné na základě ust. §7 odst. 3 povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti je součástí Minimálního preventivního programu.

Školní neúspěšnost

je situace, kdy má žák špatný prospěch a tento fakt nesouvisí s intelektovými schopnostmi žáka. Žákův prospěch v předmětu nebo ve více předmětech se výrazně zhorší o 2 a více stupňů nebo žák neprospívá v jednom předmětu nebo ve více předmětech. Výkon žáka může být snížen nízkou sebedůvěrou, negativním sebehodnocením či postojem ke škole a emočními, zdravotními či rodinnými problémy.

Řešení školní neúspěšnosti

Diagnostika

Předně je nutné žáka podrobit kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole.

Nejčastější příčiny:

- školní nezralost
- včas nerozpoznané smyslové vady- sluchu (v souvislosti s tím řeči), zraku
- nízký intelekt
- vliv rodiny- přílišné nároky, nepodporování ke vzdělávání z různých důvodů, přecvičování leváctví, chybějící motivace
- vývojové poruchy učení či chování
- častá krátkodobá absence
- dlouhodobá absence
- záškoláctví či skryté záškoláctví
- onemocnění žáka
- náročná životní situace
- odlišné sociokulturní prostředí

Při zjišťování příčin neúspěšnosti spolupracují třídní učitel, žák, ostatní vyučující, výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, ostatní pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci. Podle povahy příčin i další instituce, např. pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, OSPOD, lékaři a Policie ČR

Situaci následně řeší:

- **vyučující** (informují zákonné zástupce a třídního učitele, navrhují opatření)

- **třídní učitel** (zajišťuje společné schůzky vyučujících a zákonných zástupců, pořizuje zápis, rozhoduje o potřebě vypracování plánu pedagogické podpory - PLPP)
- **výchovný poradce** (účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli, spolupracuje při stanovení postupu a při tvorbě plánu pedagogické podpory)

Formy a metody řešení ze strany školy

Vytváří PLPP v kterém stanoví opatření podle katalogu podpůrných opatření - stupeň 1 např.:

- individuální opakované vysvětlení učiva
- ověřování menšího objemu učiva po částech
- ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější
- stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva
- navržení časového plánu, který stanoví, která část učiva bude ve stanoveném časovém úseku zvládnuta
- zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám
- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
- dává žákovi jasné a stručné pokyny
- ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn
- umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

Spolupráce zákonných zástupců

- účast na dohodnutých setkáních
- důsledná domácí příprava žáka na vyučování
- dohled nad vypracováváním domácích úkolů žáka

Jestliže cíle PLPP nejsou naplněny, třídní učitel informuje zákonné zástupce a zve je do školy k jednání. Třídní učitel zákonnému zástupci navrhuje vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha PLPP žáka.

Je-li je žák vzděláván podle IVP a neprospívá nebo u něj dochází ke zhoršení, třídní učitel informuje zákonné zástupce a zve je do školy k jednání za účasti výchovného poradce. V případě nutnosti je situace konzultována se školským poradenským zařízením. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha IVP žáka.

Tato Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků je přílohou Minimálního preventivního programu.